

SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN

Verksamhetsberättelse

Svenska Psykiatriska Föreningen 2024

Den 31/12 2024 hade SPF totalt 1300 medlemmar. Den 31/12 2023 var det totala antalet 1258 medlemmar. Föreningen har under året ökat med 42 medlemmar främst inom gruppen ST-läkare.

Föreningen har tre subsektioner: Konsultationspsykiatriska föreningen, Svenska Sällskapet för Bipolär Sjukdom (SSBS) och Svensk Förening för Äldrepsykiatri (SFÄP). Subsektionerna har egna verksamhetsberättelser.

Innehåll:

1. Styrelsens och valberedningens sammansättning
2. Styrelsens arbete
3. Huvudsakliga arbetsområden
4. Utbildningsutskottet
5. Remisser
6. Samverkan
7. Tidskriften Svensk Psykiatri
8. Kliniska riktlinjer
9. Internationell Samverkan
10. Övrigt

1. Styrelsens sammansättning

Ordförande:	Maria Larsson
Vice ordförande:	Jonas Eberhard
Sekreterare:	Tove Mogren
Skattmästare:	Denada Aiff
Redaktör för Svensk Psykiatri:	Tove Gunnarsson
Vetenskaplig sekreterare:	Steinn Steingrimsson
Facklig sekreterare:	Matilda Naesström
ST-representant:	Daniel Hedqvist
Ledamöter:	Tarmo Kariis Cave Sinai
Adjungerad ledamot:	Karl Lundblad, webbansvarig Martin Hultén, ordförande emeritus
Adjungerad till styrelsen:	Dan Gothefors, ansvarig kliniska riktlinjer
Valberedning:	Lise-Lotte Risö Bergerlind, sammankallande Olle Hollertz Marie Bendix Mikael Sandlund Hans-Peter Mofors Lars Farde Gisela Larmark

2. Styrelsens arbete

Styrelsemöten hölls 2024 totalt 10 antal gånger varav 1 konstituerande möte, 4 digitala möten, 3 fysiska dagsmöten och 2 internat. Vid de fysiska mötena fanns möjlighet för styrelsemedlemmar att medverka digitalt. Ett av internaten valde styrelsen att lägga i anknötning till NCP i Riga kopplat till att Sverige 2027 ska vara värdar för detsamma.

3. Huvudsakliga arbetsområden

Styrelsen har under verksamhetsåret bland annat arbetat med följande uppgifter:

Svenska Psykiatrikongressen

Kongressen genomfördes på Münchenbryggeriet mars 2024. Deltagande var begränsat av att flera regioner förhindrade deltagande vilket SPF under februari 2024 lyfte fram i debattartikel till Dagens Medicin. Totalt var det 777 deltagare. Programmet hade ett brett innehåll och fick positiv återkoppling från deltagare och utställare.

SPF:s kansli.

Kansliet består av Anki Tranfors, administratör, och Linda Thuresson, ekonom. IT-systemet *MyClub* hanterar nu medlemsavgifter samt att skicka ut medlemsbrev och annan information till medlemmar. Vidare så används systemet *Trippus* vid anmälningar till kongressen. Denada Aiff är ansvarig för SPF:s kansli.

Almedalen

SPF deltog under Almedalsveckan vid ett rundabordssamtal med NSPH, Svenska Psykologförbundet, Sveriges Arbetsterapeuter och Sveriges Fysioterapeuter med programpunkten som led i arbete att stärka samverkan.

Hemsidan, sociala medier

Via hemsidan www.svenskpsykiatri.se och SPF:s Facebook-grupp har SPF regelbundet publicerat nyheter, evenemang, debattinlägg, forskning samt samtliga nya nummer av Svensk Psykiatri. Under året har utbildningsdelen och dess stöddokument uppdaterats i samarbete med Utbildningsutskottet. Karl Lundblad är ansvarig för hemsidan och sociala medier.

Kunskapstet

Under 2024 lanserades SPF kunskapstest för första gången under ST-konferensen och SPK, samt senare under hösten under en fortbildningsturné i Umeå, Stockholm och Lund. Kunskapstestet togs fram av en kommitté ledd av Karl Lundblad och Matilda Naesström. Övriga medlemmar var Johan Fernström, Natte Hillerberg, Mikael Landén, Marcus Persson, Mia Ramklint och Johan Sahlsten. Testet består av 100 frågor av typen *single best answer* med en nivå motsvarande *vad en duktig nybliven specialist i vuxenpsykiatri kan förväntas kunna både avseende djup och bredd*. En onlinetjänst upphandlades i form av Bonnier health media för att genomföra testet. Under 2024 hade SPF kunskapstest ca 200 skrivande, och av de skrivande som fick över 75 poäng vid STP eller SPK erhöles ett diplom. Under året togs även frågor för 2025 fram.

ST-läkare i Psykiatri (STP) och STP-konferensen

STP:s verksamhetsår 2024 inleddes med den årliga STP-konferensen som denna gång hölls på Yasuragi utanför Stockholm. Konferensen lockade ST-läkare från hela landet med ett brett programupplägg i flera parallella spår. Konferensen föregicks av ett intensivt förberedelsearbete. I samband med årsmötet valdes en ny styrelse. Amy Bruta från Stockholm, som 2023 valdes för ett tvåårigt mandat, har under året fortsatt som ordförande för STP.

Under sommaren åkte fem ledamöter från STP:s styrelse till Riga för att delta på det årliga forumet för European Federation of Psychiatric Trainees (EFPT). Senare

under året representerade STP föreningen på danska FYP:s årliga konferens i Odense.

Daniel Hedqvist har under året varit ST-representant i SPF:s styrelse och kassör i STP:s styrelse. STP har även en egen verksamhetsberättelse.

4. Utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet bestod under 2024 av Denada Aiff, Marie Dahlin, Gisela Larmark, Elina Sarasalo, Sarantos Stasinakis, Karin Stolare, Johannes Hammar och Natte Hillerberg. De två sistnämnda är representanter för STP. Till utskottet var även Maria Nilsson Markhed adjungerad som representant för UEMS och SPUR, samt Olle Hollertz adjungerade som representanter för UEMS. Utskottet leddes av ordförande Matilda Naesström.

Utbildningsutskottet hade ett heldags hybridmöte i Stockholm 24/12/24 på SLS, samt sju kortare digitala möten under året. Utbildningsutskottet bevakade frågor rörande specialistutbildning, ST/AT/BT-tjänstgöring och läkarutbildningen.

Utskottet har under 2024 fortsatt bevaka frågor framför allt kopplade till införandet av den legitimerande 6-åriga läkarutbildningen, BT-tjänstgöring och fortbildning för specialister. Under året tog utskottet fram SPF:s mall för en individuell studieplan för fortbildning för specialister. Utskottet var under 2024 även rådgivande till gruppen för SPF:s kunskapstest.

5. Remisser

Remisshantering är en viktig del i styrelsearbetet och ger möjlighet att påverka utvecklingen av frågor som rör psykiatri. Under året inkom 23 remissförfrågningar och 2 remisser bedömdes vara relevanta för psykiatri; reglering av användning av lustgas samt svensk översättning av ICD-11 från Socialstyrelsen, där flera medlemmar via ett webmöte 11 december 2024, med Socialstyrelsen, också bidrog med kunskaper och synpunkter. Remissvaren finns att läsa på hemsidan. SPF:s medlemmar har möjlighet att visa intresse till att svara på remisser och bidra med synpunkter till såväl betänkanden som remisser.

De 2 remisser som bedömdes relevanta för SPF och som besvarades under verksamhetsåret:

1. En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas (SOU 2024:23). Socialdepartementet.

2. Fördjupad medicinsk granskning av ICD-11 (översättning till svensk terminologi). Socialstyrelsen.

6. Samverkan

Svenska Läkaresällskapet (SLS)

Styrelsen har medverkat på SLS fullmäktigemöte samt flertalet möten och aktiviteter. Ett antal av styrelsens möten hölls i SLS:s lokaler i Stockholm.

Läkarförbundet (LF)

SPF medverkade på Läkarförbundets representantskap och fullmäktige. Ett av styrelsens möten hölls i LF:s lokaler i Stockholm.

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

SPF har samarbetat med SKR bland annat genom Nationell kunskapsstyrning och arbeta för att lyfta behov av kvalitetsregister. Ordföranden för kunskapsstyrningen, Sophia Eberhard och Bjarne Olinder, har varit inbjuden till styrelsemöte och regelbundna möten har skett däremellan.

Olika möten med ansvarig för Nationella Arbetsgruppen (NAG) ADHD har förekommit i samband med arbetet med *SPF:s rapport om utredning och behandling av ADHD hos vuxna*.

Vidare har olika möten förekommit med Nationella Arbetsgruppen (NAG) Schizofreni kopplat till SPF:s målsättning att vård och insatser för patientgruppen.

Bokförlaget Natur och Kultur

2024 tilldelades fyra personer Cullbergstipendiet och tillsammans fick de dela på 230 000 kronor i resestipendier.

Socialstyrelsen

Styrelsen har samverkat med Socialstyrelsen genom att besvara remisser.

Vidare har olika möten med ansvarig för Nationella Riktlinjer ADHD och Autism förekommit i samband med arbete med *SPF:s rapport om utredning och behandling av ADHD hos vuxna*.

Övriga professionsföreningar

SPF har under året medverkat i flera möten med andra professionsföreningar. Bland annat har SPF tillsammans med Fysioterapeuterna, Kuratorsföreningen, Psykiatriska Riksföreningen för psykiatrisjuksköterskor, Svenska Psykologförbundet,

Svenska Föreningen för Barn och Ungdomspsykiatri och Sveriges Arbetsterapeuter arbetat för att utveckla en formell samarbetsform.

Riksdag och regering

Utbyte med riksdag och regering har fortsatt under året.

I maj uppvaktade Maria Larsson, Martin Hultén från styrelsen tillsammans med Joar Guterstam, ordförande Svensk Förening för Beroendemedicin och Peter Andiné, ordförande för Rättspsykiatriska Föreningen Socialminister Jakob Forssmed kring vikten av att gå vidare med arbetet med Samsjuklighetsutredningen.

Maria Larsson har även bjudits in till möte med Karin Schulz, Nationell samordnare för suicidprevention på socialdepartementet för att lyfta SPF:s tankar om arbete med suicidprevention.

Vidare har socialutskottets ordförande Christian Carlsson bjudits in till studiebesök på Psykiatri Sydväst av Maria Larsson och deltog då i ett möte med klinikens verksamhetschef Lina Martinsson, processchef Oscar Norbeck, professor Christian Rück, delaktighetssamordnare Sarah Gullbjörk samt Cecilia Svanborg kvalitetsregisterhållare SybeR för att belysa olika behov i svensk psykiatri idag utifrån den kliniska vardagen.

7. Tidskriften Svensk Psykiatri

Redaktionen har bestått av:

- Huvudredaktör: Tove Gunnarsson (SPF)
- För SPF: Daniel Frydman och Alessandra Hedlund
- För SFBUP: Björn Wrangsjö och Kerstin Höfler
- För SRPF: Hanna Edberg och Anna Hillerberg (t.o.m. nummer 3)
- Tekniska redaktörer: Stina Djurberg och Carol Schultheis.

Redaktionsmöten har hållits i form av internat i april och november, därutöver ett antal möten via Zoom.

Tidskriften har under året utkommit med fyra nummer, med följande teman:

- Nr 1: Konflikt
- Nr 2: Funktion
- Nr 3: Ångest
- Nr 4: Insikt

8. Kliniska riktlinjer

Slutförda riktlinjearbeten under 2024:

- **SPFs kliniska riktlinjer Psykofarmakologi.**
Huvudförfattare Michael Andresen och Harald Aiff.
- **Psykologisk behandling. En kortfattad guide som beskriver aktuell kunskap om behandling med Kognitiv Beteendeterapi.**
Huvudförfattare är Erik Andersson samt Martin Kraepelien. Granskare är Nils Lindefors.

Pågående riktlinjearbeten under 2024:

- **Bipolärt syndrom**
En omarbetning av en tidigare riktlinje pågår med Katrin Skogberg Wirén som huvudförfattare. Arbetet är i sitt slutskede och publicering planeras under 2025.
- **Psykiatrisk diagnostik**
Mats Adler har åtagit sig huvudförfattarskapet för dessa riktlinjer. Förhoppningsvis publicering andra halvan av 2025.
- **Äldrepsykiatri**
En omarbetning av en tidigare riktlinje inom området pågår. SFÄP med huvudredaktör Mikael Ludvigsson som arbetsledare har åtagit sig att omarbete och utvidga den tidigare riktlinjen. Förhoppningsvis publicering andra halvan av 2025.
- **ECT**
Ett arbete har påbörjats för att omarbete tidigare riktlinjer. Pia Nordanskog och Axel Nordenskjöld har åtagit sig huvudförfattarskapet. Ingen tid för publicering är formulerad. En utvidgning av innehållet utöver ECT kommer troligen bli aktuellt, i första hand rTMS.
- **Schizofreni och schizofreniliknande tillstånd**
Arbete för uppdatering har diskuterats. Tidsplan för publicering är ännu inte klar.

9. Internationell samverkan

Under året har SPF arbetat för att stärka sin internationella samverkan. Jonas Eberhard har under året varit internationell sekreterare för SPF.

Nordic Psychiatric Association (NPA)

NPA är en förening för de psykiatriska föreningarna i Sverige, Danmark, Finland, Island, Norge, Estland, Lettland & Litauen. Maria Larsson och Jonas Eberhard deltog i Nordic Psychiatric Association styrelsemöte i Köpenhamn 26 september. Bland annat togs beslut kopplat till föreningens fortsatta ekonomi och samarbetsformer.

- **Nordic Congress of Psychiatry (NCP)**
Styrelsen deltog vid NCP i Riga 4-6 juni. Delvis kopplat till att SPF 2027 ska vara värdar för kongressen. SPF anordnade ett seminarium om suicidprevention genom alla åldrar på kongressen där professor Danuta Wasserman, professor Thomas G Schulze och professor Margda Waern deltog. Vidare deltog styrelsemedlemmar i flera övriga programpunkter.
- **The Nordic Psychiatrist**
Har utkommit två gånger under året digitalt. Hans-Peter Mofors är huvudredaktör.

Tidskriften har under året utkommit med två nummer med följande teman

1. Life is an uncertain Project
2. Death in psychiatry

- **Nordic Journal of Psychiatry (NJP)** NJP har under 2024 kommit ut med åtta nummer, och vänder sig till forskande psykiater och andra yrkesverksamma inom området. Under styrelsemötet i september togs beslut om annan finansiering för NJP som kommer leda till att SPF:s medlemmar inte utan kostnad har tillgång till prenumeration.

European Psychiatric Association (EPA)

Maria Larsson deltog i European Psychiatric Association (EPA) kongress 6-9 april i Budapest. Under mötet hölls också ett särskilt möte ordförandena i Nordic Psychiatric Association (NPA) för att stärka samarbetet förutom ordinarie ordförandemöte för EPA:s ordföranden samt General Assembly (GA). Under EPA i Budapest anordnade också SPF ett särskilt möte för SPF medlemmar på plats.

Under året har Karl Lundblad deltagit vid utvecklande av ett europeiskt kunskapstest på basen av kunskap från den svenska utvecklingen av SPF Kunskapstest.

Under året har ett arbete pågått med att bygga upp stärkt samarbete med både EPA och Royal College of Psychiatrists kring gemensamma utmaningar vad gäller forskning, utveckling och undervisningsfrågor.

EPA:s ordförande Geert Dom var inbjuden till avslutningsföreläsning under SPK 2024 tillsammans med WPA:s ordförande Danuta Wasserman med fokus på internationellt samarbete.

World Psychiatric Association (WPA)

Jonas Eberhard deltog i World Psychiatric Association (WPA) kongressen i Mexico 13 – 17 november.

Jonas Eberhard har under hösten haft möte med WPA:s ordförande Danuta Wasserman samt WPA president elect Thomas G Schulze för att diskutera stärkt samarbete.

**SVENSKA
PSYKIATRISKA
FÖRENINGEN**

WPA:s ordförande Danuta Wasserman var inbjuden till avslutningsföreläsning under SPK 2024 tillsammans med EPA:s ordförande Geert Dom med fokus på internationellt samarbete.

Maudsley Forum Scandinavia

Jonas Eberhard var ansvarig för Maudsley Forum Scandinavia Helsingborg 10-12 april. Även Steinn Steingrímsson deltog.

American Psychiatric Association (APA)

Jonas Eberhard representerade SPF under APA i New York 4-8 maj. Även Cave Sinai deltog.

10. Övrigt

SPF:s rapport om diagnostik och behandling av ADHD hos vuxna

Under första halvåret 2024 arbetade SPF med att ta fram en mindre utredning som underlag för SPF:s rapport om diagnostik och behandling av ADHD hos vuxna.

Rapporten byggde på två steg:

- Inhämtande av information via bakgrundsgenomgång, två rundabordssamtal med totalt 20 deltagare och en medlemsenkät
- Analys av inhämtande av information och utvecklande av väg framåt

SPF har efter rapportens färdigställande i slutet av maj 2024 jobbat med de åtta vägarna framåt som kartlagdes vid utredningen.

Rapporten finns publicerade på SPF:s hemsida.

Öppet brev och svar om Schizofreni och liknande tillstånd

Pia Rydell, Kristina Annerbrink, Ulf Malm och Lennart Lundin skickade under våren in ett öppet brev till SPF med önskan om stärkt arbete för behandling för personer med schizofreni och liknande tillstånd.

SPF:s skrev ett svar med olika planerade åtgärder för patientgruppen.

Både brev och svar finns publicerat i Svensk Psykiatri nummer 3.

Professorsrådet

Under SPK 2024 grundades ett Professorsråd som adjungerat till SPF:s styrelse. Deltagare får professorer (även adjungerade och emeritus) delta som också är medlemmar i SPF. Den 31/12 2024 hade rådet 31 medlemmar.

Rafaellapriset

Rafaellapriset delades ut under SPK 2024 till Sarantos Stasinakis,

Hedersledamot

Till hedersledamot SPF 2024 utsågs professor Lars Farde.

Styrelsen, mars 2025

Maria Larsson, ordförande

Jonas Eberhard, vice ordförande

Tove Mogren, sekreterare

Denada Aiff, skattmästare

Steinn Steingrimsson, vetenskaplig sekreterare

Matilda Naesström, facklig sekreterare

Tove Gunnarsson, redaktör Svensk Psykiatri

Daniel Hedqvist, ST-representant

Tarmo Kariis, ledamot

Cave Sinai, ledamot

Karl Lundblad, adjungerad ledamot webbansvarig

Martin Hultén, adjungerad ledamot ordförande emeritus